

**Mons. Dominik Kaľata SJ**  
**titulárny biskup diecťzy Senta**  
**(1925 – 2018)**

Otec biskup Dominik Kaľata sa narodil 19. mľja 1925 v obci Novľ Belľ v Poľsku rodičom Alojzovi a Anne rodenej Źembovej. Rodičia ho spolu s dľalšími štyrmi bratmi a dvoma sestrami vychovávali v skromných podmienkach. Mešťiansku školu absolvoval vo Varšave v roku 1939. Po vypuknutí druhej svetovej vojny nastúpil na gymnázium v Levoči, ktoré viedli pátri jezuiti. Oslovený svedectvom pátrov Korbačku, Jandu a Srnu a činnosťou v Mariľnskej kongregácii, ktorej bol členom, sa rozhodol pre rehoľné povolanie a 31. júla 1943 bol prijatý do noviciátu SJ v Ružomberku.

Filozofiu študoval v Dečine, kde ho zastihla aj osudná Barbarská noc. So spolubratmi sa dostal do koncentračného tľbora v Bohosudove. Od septembra 1950 musel nastúpiť na tri a pol ročnú základnú vojenskú službu v tzv. pomocných technických prľporoch – PTP – v Podboranoch, v Hľjnikoch pri Sliachi, v Radvani, na Fončorde a v Komárne. Počas tohto pracovného nasadenia tajne dokončil štúdium teolgie a v auguste 1951 bol biskupom Pavlom Hnilicom SJ tajne vysvätený za kňaza v Bratislave.

V roku 1953, po prľchode do civilu, sa presťahoval do Košíc, kde pracoval ako tesľr, neskôr ako fotolaborant na Lekárskej fakulte. Dňa 9. septembra 1955 ho biskup Jľn Chryzostom Korec vysvätil za dľalšieho biskupa podzemnej Cirkvi. V januári 1960 bol zatknutý za to, Źe Źil ako rehoľník a stýkal sa s inými rehoľnými osobami. Bol odsúdený na štyri roky väzenia. Po niekoľkých mesiacoch bol v rámci všeobecnej amnestie prepustený na slobodu.

Na slobode pracoval ako elektrikľr a pokračoval v tajnej pastorácii, svľtil kňazov a 18. mľja 1961 tajne vysvätil za biskupa podzemnej Cirkvi jezuitského pátra Petra Dubovského.

V roku 1963 bol opľť zatknutý a odsúdený na štyri roky, ku ktorým mu pridali aj amnestované roky z predchľdzajúceho rozsudku. Nasledujúcich 6 rokov strľvil vo väzniciach a prevýchovných pracovných tľboroch na Mírove, vo Valdiciach, Příbrami a v Leopoldove. Na slobodu sa dostal až v mľji 1968 bez štľtneho súhlasu pre pastoračnú činnosť. Pracoval ako robotník vo Východoslovenských Źeleziarňach v Košiciach. Z rozhodnutia rehoľných predstavených odišiel v roku 1969 do exilu.

Do roku 1974 bol v komunite v rakúskom Innsbrucku, kde si dopľľňal štúdium teolgie, ktoré ukončil doktorátom na tľmu: *Kresťanskľ humanita a marxistický humanizmus z hľadiska fundamentľlnej teolgie*. Istý čas vykonľval funkciu predstaveného v dome slovenských jezuitov v Staufene-Grunerne v Nemecku. Potom pastoračne pôsobil medzi slovenskými emigrantmi v Nemecku a v iných krajinách sveta ako USA, Kanada, Švédsko, Rakúsko a dľalšie krajiny Európy. Osobitnú pozornosť pritom venoval najmä mladým ľuďom, pre ktorých organizoval letné i zimné tľbory, duchovné cvičenia, prednáškové stretnutia a seminľre. V rokoch 1974-1979 bol redaktorom časopisu ECHO. Svoje úvahy a štľdie uvereľňoval aj v dľalších časopisoch zahraničných Slovákov ako *Posol BoŹského Srdca JeŹišovho* či *Slovenské hlasy z Ríma*.

Od roku 1976 aktívne vypomáhal v biskupsko-pastoračnej službe nemeckým veriacim v arcidiecéze Freiburg in Breisgau, kde sa stal pomocným biskupom. V rokoch 1976-1990 dával kurzy teológie v jej vzdelávacích strediskách. Po páde komunizmu sa mohol vrátiť na Slovensko a od roku 1990 sa podľa potreby a možností zapájal aj do pedagogickej a pastoračnej práce. V rokoch 1991-1992 prednášal hermeneutiku a teodíceu – náuku o výklade biblických textov – a základnú teológiu v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojsňáka v Spišskom Podhradí, a v rokoch 1993 až 2005 pravidelne na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave.

Od 2. augusta 2009 bol členom seniorátu SJ v Ivanke pri Dunaji, kde okrem vytvárania spoločného bratského rehoľného života bola jeho najdôležitejším poslaním modlitba za Cirkev a Spoločnosť Ježišovu. Tam vo svojej záveti napísal aj slová vďaky: *„Ďakujem P. Bohu za dar povolania do Spol. Ježišovej a všetkým predstaveným rehole a spolubratom slovenskej, českej, rakúskej a nemeckej provincie, že som v tomto povolaní mohol vydržať až do smrti“*.

Zomrel zaopatrený sviatosťami počas modlitieb v kruhu sestier a spolubratov v Senioráte SJ v Ivanke pri Dunaji dňa 24. augusta 2018 popoludní.

**Pane, prijmi svojho služobníka biskupa Dominika do plnosti tvojej slávy!**